

INTERVIU – Arin Octav Stanescu, presedintele UNPIR: „In tara asta cand se vand bunurile unei societati se spune ca au fost vandute pe sume derizorii! Toti doresc sa se vanda pe cat mai mult, pentru ca si onorariul este proportional cu pretul!”

Duminică, 26 iunie 2011 10:03 | Scris de Adina A. STANCU - Razvan SAVALIUC | |

Opinii - Interviu

Presedintele Uniunii Nationale a Practicienilor in Insolventa – UNPIR **Arin Octav Stanescu (foto) este avocat in Baroul Bucuresti din anul 1977.** A devenit practician in insolventa dupa ce a reprezentat, in calitate de avocat, diversi creditorii in probleme de insolventa pe Legea 64/1995. Ulterior, dupa infiintarea asociatiei administratorilor judiciari si a lichidatorilor judiciari din Romania, in 1999, cand Ministerul Justitiei a hotarat ca profesia de lichidator sa fie reglementata, toti membrii acestei

asociatii au devenit membri ai actualului UNPIR. **Arin Octav Stanescu a fost vicepresedinte al UNPIR din 1999 pana in 2003, dupa care a devenit presedintele acestei formatiuni. In prezent se afla la al doilea mandat de presedinte al Uniunii.** Arin Octav Stanescu a acordat un interviu pentru Lumeajustitiei.ro pe problemele de interes ale breslei pe care o reprezinta, interviu pe care il publicam in continuare:

Reprezentati o Uniune infiintata relativ recent – 1999 – a carei membri desfasoara o profesie care poate parea unora mai mult sau mai putin ingrata. De ce in urma cu cativa ani s-a schimbat denumirea profesionala din lichidator, in practician in insolventa? Cat de util este in societate, in mediul de afaceri, un practician in insolventa si la ce ajuta el cu adevarat? Trebuie ca lumea sa se teama de el?

In primul rand, existenta specialistilor din acest domeniu este o necesitate absoluta. Una din conditiile pentru ca Romania sa fie considerata ca are o economie de piata functionala a fost aceea ca legislatia privind insolventa sa fie adusa la nivelul legislatiei impuse de economia capitalista. Legea 64/1995 a trecut prin diverse forme care au aratat si conceptia politica in legatura cu chestiunea insolventei. Prima data nu s-a dorit deloc folosirea cuvintului faliment, era ceva infamant care nu putea fi acceptat de conducatorii politici dupa decembrie 1989 si, din aceasta cauza, au cautat alte solutii si i s-a spus Legea 64 privind reorganizarea si lichidarea. Apoi s-a inteles ca lichidarea suna ciudat si s-a folosit termenul de faliment. La denumirea de practicieni in insolventa s-a ajuns dupa ce titulatura legii s-a decis ca trebuie schimbata si folosit termenul de insolventa, care vine din dreptul saxon si care inseamna incetare de plati. Si atunci, legea s-a numit a insolventei in 2006. Si tot in 2006 a aparut si legea de organizare a profesiei de practicieni in insolventa. Cel mai bun nume este cel de practician in insolventa. Activitatea de insolventa este o activitate juridico-economica cu efecte majore. Aceasta activitate nu se poate desfasura decat daca esti fie jurist, fie economist, dar si cu bune cunostinte din profesia cealalta. Fie se poate desfasura in colective complexe care cuprind

ambele specializari. Aproape ca numai exista firme de insolventa care sa nu aiba si juristi si economisti. De exemplu, inginerii care pana nu demult puteau fi membrii ai uniunii, azi nu mai sunt acceptati. In esenta insa, profesia de practician in insolventa este una juridica care se desfasoara sub controlul autoritatii judecatoresti.

Cati practicieni in insolventa exista azi in Romania si ce sume se recupereaza anual de la debitori. De ce credeti ca s-a ajuns sa se spuna ca un practician in insolventa ajunge pe timp de criza sa castige mai mult decat un avocat?

Exista in prezent circa 3200 de practicieni in insolventa, din care incompatibili (care nu desfasoara activitatea pentru ca au alte activitati) sunt circa 900. Despre cuantumul sumelor care se recupereaza anual va pot spune concret ca in conditiile extraordinar de dificile pe care le creeaza criza economica si recuperariile sunt extrem de dificile. Majoritatea bunurilor/activelor pe care trebuie sa le valorificam in procedurile de faliment - 96% din cazuri - sunt terenuri, constructii si utilaje care majoritatea arata ca fiarele vechi. Stiti cum e piata imobiliara din Romania! Se reuseste cu mare dificultate sa vinzi ceva, iar onorariile noastre sunt raportate la sumele recuperate. Marea majoritate a societatilor care intra in insolventa sunt societati care practic nu mai au nimic. Pe anul 2010, de exemplu, s-au recuperat pana in 200 milioane de euro. Cat despre faptul ca un practician castiga mai mult decat un avocat, cred ca este un mit. Nu exista in opinia mea nicio firma de practicieni care sa atinga nivelul marilor case de avocatura.

Multe case de avocatura anunta in ultima vreme ca angajeaza tineri specialisti in insolventa. Cred aceste case de avocatura ca in viitorul apropiat, falimentele se vor inmultii si criza se va adanci?

Multe case de avocatura care nu aveau nicio experienta in insolventa au cautat sa se adapteze. Unele dintre ele chiar au creat firme de practicieni in insolventa. Cu foarte rare exceptii nu au intrat in aceste firme partenerii, ci avocati tineri din afara sau practicieni adusi din afara. Poti fi insa avocat cat de bun, dar daca nu ai o pregatire economica corespunzatoare sau o structura a firmei de insolventa corespunzatoare, nu poti face fata.

Un practician in insolventa isi desfasoara activitatea intre debitori, creditorii si instantele de judecata. Ce lipsuri prezinta legislatia romaneasca in domeniu si, tinand cont de criza existenta, ce modificari legislative ar trebui facute urgent si de ce?

Practicianul in insolventa este conform definitiei date de Legea 85/2006 privind procedura insolventei organul care aplica procedura. Este judecatorul sindic care sta pe varful piramidei si care are controlul si este practicianul in insolventa care ia toate deciziile in legatura cu desfasurarea procedurii. Acesta din urma trebuie sa fie independent si echidistant. Si asta e cea mai grea pozitie pentru ca fiecare debitor si creditor doreste sa-i aperi interesele. De oricine ai fi numit, debitor sau creditor, esti confirmat de catre judecator si trebuie sa te comporti ca atare, sa aperi prevederile legale si asa cum iti dicteaza tie constiinta. Privitor la legislatie, in Romania la ora actuala s-a lansat o cerere de oferta din partea Ministerului Justitiei pentru realizarea Codului insolventei. S-au depus ofertele, s-a depus lista scurta de ofertanti. In momentul de fata se asteapta decizia Ministerului Justitiei si a finantatorului Banca Mondiala in legatura cu echipa care va realiza viitorul Cod al insolventei, care va cuprinde toata legislatia romaneasca in domeniu. El nu va fi o culegere de acte normativa, ci un adevarat cod, cu reglementari generale pentru toate procedurile de insolventa, fie ca vorbim de procedura generala, fie de procedurile speciale. In prezent exista la Parlament un proiect de lege care vizeaza clarificari legate de pozitia creditorilor in procedurile insolventei, de clarificare a unor definitii ale unor termeni neclari, care trebuie modificate ca urmare a problemelor generate de practica. Este de o importanta covarsitoare clarificarea inscrierii creantelor la masa credala, inclusiv a celor nescadente, pentru ca legea spune ca aceste creante trebuie inscrise la masa credala. Din

aceasta problematica deriva modul in care se realizeaza votul in cadrul adunarii creditorilor, precum si modul in care se distribuie sumele recuperate in cadrul procedurii.

Instantele de judecata specializate sustin activitatea practicienilor in insolventa sau exista magistrati ostili acestei profesii? Care sunt problemele cele mai mari dintre magistrati si practicieni? Cum ajunge un practician in insolventa sa fie desemnat intr-un dosar de faliment?

Din punctul acesta de vedere pot spune ca nu exista o problema in legatura cu colaborarea dintre judecatorii sindici si practicieni. Sunt judecatori mai mult sau mai putin performanti. Exista diferente enorme insa intre unele tribunale, in functie de numarul de dosare pe care unii judecatori le-au avut de-a lungul timpului. Unde dosarele au fost mai putine si experienta este mai redusa. Am avut, ca si avocatii, probleme in legatura cu termenele de judecata acordate, cu precizarea ca in ceea ce priveste deschiderea procedurii la cererea debitorului aceasta se face in termen de 5 zile asa cum prevede expres legea. In schimb, cand cererea e facuta de catre creditor nu mai exista acest termen de 5 zile. In anul 2010 am avut situatii in care procedura se deschidea intre doua luni si peste un an in cazul Tribunalului Bucuresti. Avem judecatori sindici foarte multi, insa nu avem, de exemplu, la Tribunalul Bucuresti suficienti grefieri. Dupa ce a fost implementat programul pilot de normare a activitatii judecatorilor, lucrurile s-au imbunatatit simtitor in momentul de fata, pentru ca instantele au hotarat sa intre cu mai multe dosare. Spre deosebire de multe alte legislatii, desemnarea provizorie a unui practician se face de catre judecator, fie la cererea creditorilor, fie la cererea debitorilor. Dupa care adunarea creditorilor este suverana in numirea administratorului judiciar/lichidatorului. Acest lucru este benefic pentru limitarea favoritismului sau suspiciunilor de favorizare a unui practician.

Ati initiat in urma cu mai multi ani un demers legislativ care a starnit multe controverse, acela ca dintr-un procent al taxele de la Registrul Comertului sa se creeze un fond de lichidare, care sa asigure onorariile practicienilor, in situatiile in care acestea nu puteau fi acoperite din averea debitorului. S-a acuzat faptul ca lichidatorii au urmarit sa-si asigure prosperitatea. Care este ratiunea acestui fond?

Ratiunea este aceea ca majoritatea covarsitoare a dosarelor sunt dosare fara bunuri. Ca sa vedeti de ce prosperitate vorbim, in luna marite 2011 fondul avea un deficit de 82 milioane lei noi, iar practicienii in insolventa isi primesc onorariile dupa perioade care variaza intre 1 si 3 ani. De aceea am fost obligati sa modificam textul de lege si, in momentul de fata, intr-un dosar fara bunuri onorariul maximal este de 3000 de lei. Efectiv acesti bani ajung abia sa-ti platesti cheltuielile, pentru practician ramane o suma modica. Sunt insa si cazuri fericite in care se obtin si onorarii foarte mari, cum ar fi in cazurile privind falimentele bancare.

In ultima perioada practicienii in insolventa s-au organizat in case de insolventa, care au angajat societati puternice de avocati. A devenit foarte greu pentru un debitor care incearca o reorganizare sau chiar o lichidare a activelor, prin vanzarea lor la licitatie, sa poata sa-si salveze cea mai mare parte a bunurilor, care ajung sa fie vandute pe sume derizorii. Cel putin asta e parerea generala. Cum comentati acest fenomen/perceptie?

In tara asta intotdeauna cand se vand bunurile unei societati se spune in mod automat ca au fost vandute pe sume derizorii. Nu se tine cont ca toti doresc sa se vanda pe cat mai mult, pentru ca pe de o parte practicianul are un onorariu de succes mai mare, iar debitorul iese mai usor din situatia in care se afla.

UNPIR are suficienta autoritate pentru a sanctiona abaterile profesionale ale unor practicieni in insolventa? Exista cazuri de sanctiuni disciplinare si daca da, dati-ne cateva exemple relevante?!

UNPIR are autoritatea si are si organele disciplinare. Suntem organizati pe doua trepte, prima treapta este comisia locala, iar a doua comisia superioara de disciplina. Si avem cazuri in care sanctiunea cea mai drastica - excluderea din profesie - s-a aplicat pentru fapte deosebit de grave, cum ar fi faptele penale. Avem si cazuri de condamnati definitiv, care au fost exclusi din profesie. Foarte putine insa. Avem si o a doua sanctiune foarte drastica, suspendarea din profesie, care s-a si aplicat in mai multe cazuri, iar practicianul respectiv nu a mai avut drept de a profesa pe perioade de 3 luni, cu obligarea predarii tuturor dosarelor.

Considerati ca actualele proceduri de informare a creditorilor prin Buletinul de Insolventa la care nu se ajunge usor, reprezinta o metoda echitabila prin care acestia sa fie instiintati, in timp util, cu actiunile unui administrator judiciar/lichidator?

Atunci cand s-a discutat infiintarea Buletinului de Insolventa am fost retincent. Avand formatie de avocat si gandindu-ma la dreptul partii de a fi anuntata, am propus o modificare importanta care a fost acceptata, cea ca prima instiintare a deschiderii procedurii sa se faca clasic, prin notificare, care se adreseaza tuturor creditorilor. Dupa aceea insa fiecare creditor trebuie sa fie diligent si sa urmareasca derularea procedurilor. A fost discutata constitutionalitatea prevederilor privind Buletinul Insoventei, iar Curtea Constitutionala a stabilit ca este o procedura constitutională. In acest fel s-a scurtat enorm durata procedurilor de insolventa.

De ce valorificarea bunurilor scoase la vanzare in procedurile de faliment se desfasoara atat de greu, dureaza ani fara niciun rezultat? E vina debitorilor sau a creditorilor?

O problema foarte mare o prezinta azi faptul ca multi creditorii, chiar dintre cei mai mari, inclusiv bancii, tin cu dintii de o valoare a bunurilor care nu corespunde cu pretul oferit de piata. Si din aceasta cauza se intarzie nepermis de mult procedura insolventei. Creditorii trebuie sa inteleaga ca in anumite situatii cea mai buna cale este ca activele sa se valorifice conform Codului de procedura civila. De ce practicienii in insolventa sa nu aiba la indemana acelasi instrument pe care il au si executorii judecatoresci si cei bancari – Codul de procedura civila care permite valorificarea bunului in etape, prin scaderea progresiva a pretului de pornire a licitatiei?!

Ce sfaturi dati celor care se aventureaza in a face datorii, sub riscul de a ajunge urmariti pentru datorii?

In primul rand sa nu se gandeasca la procedura de insolventa ca la o oportunitate de a-i insela pe creditorii. Sa intre in procedura de insolventa stiind de la bun inceput ca exista un risc enorm de a ajunge in faliment. Sa stie de la bun inceput ca exista un articol – 138 din legea insolventei, care reglementeaza raspunderea administratorilor sau a oricarei alte persoane care a determinat intrarea societarii in stare de insolventa. Sa evalueze cu specialisti posibilitatea realizarii unui plan de organizare viabil inainte de a solicita deschiderea procedurii si, cel mai important sfat, sa solicite deschiderea procedurii de insolventa la timp pentru ca legea prevede sanctiuni penale daca deschiderea procedurii este tergiversata cu vinovatie de administrator.